

SELMECI UJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.
Selmecebányán: Vidéken:
 Egész évre 8 K — f. Egész évre 9 K — f.
 Félévre 4 K — f. Félévre 4 K 50 f.
 Negyedévre 2 K — f. Negyedévre 2 K 30 f.

Felelős szerkesztő
Wagner László dr.
 Selmecebánya.
 Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.

Kiadó és laptulajdonos:
Nádossy Ferenc
 Zólyom.
 (Telefon szám. 11.)

Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Főmunkatársak: A főiskola hallgatói.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona” javára fordítjuk

Olcsó bölcsesség . . .

Protagorasnak, a híres görög sofistának volt egy tanítványa, aki azt ígérte mesterének, hogy szívesen megfizeti neki a szónoki leckék díjait, ha legelső pörét megnyeri. Különben nem. Az agg okoskodó állott az alkunak. De pénzt hiába várta. Mit tesz ilyenkor egy görög filozof? Ráütött a törvénykönyvre s bevádolta a tanítványt, mondván:

— Ha bebizonyítod a bírónak, hogy nem tartozol nekem, megnyerted első pörödet, tehát fizetned kell. Ha nem tudod bebizonyítani, elítélnek, tehát ugyancsak fizetned kell.

De a tanítvány (— hiszen Protagorasnak volt a tanítványa —) nem hagyta magát. Így válaszolt:

— Ha bírák elítélnek, elveszitem a pört, tehát nem kell fizetnem. Ha igazat adnak nekem, végzésüknek engedelmeskedem, tehát ugyancsak nem kell fizetnem.

. . . . A klaszikus görög kor termette ezt a szellemes okoskodást. S görög földre kellett elzarándokolnunk citátumért, hogy elmondhassuk, amit mondandók vagyunk.

Mert az ilyen természetű okoskodás vajmi gyakori vendége az újságíró métiérnek! Mi a »Selmecei Ujság« szerkesztősége lobogó lelkesedéssel óvjuk, ápoljuk, fejlesztjük lelkünkbeli lelkedezett magzatunkat, a »Selmecei Ujságot.«

Nem hivatalos, de annál hivatottabb organuma vagyunk a közbizalomnak. S ez a kijelentésünk határozza meg munkánk keretét, célunkat, hangunkat s egész programunkat.

A már nézhetetlenségig vitt municipális népközelés és alkoholisztikus bürokratizmus vágta meg a mi ösvényünket. Le nem téríthet róla bennünket a kupakelmék vásári eszmetőmege.

Célunk: szoros figyelemmel kísérni a közigazgatási élet minden jelenségét s azt megörökíteni megbízható értesítésekkel. Programunk: hiven szolgálni a társadalmat s törekvésünk, hogy minden uriház asztalán szívesen látott vendég legyen a »Selmecei Ujság.«

Hangunk ismert tenorja eddig rossz kritikában részesült. Pedig a kovácsműhelyben szükség van a reszelőre. Elismerjük, hogy a hiányos szótáru emberek könnyen ránk kenhették a véres

száju színes nevet, — hanem azt is meg kell adnunk a distingváltabb elemeknek, hogy ők meglátják nyelvünkben a diskkrétet, a diskkrétet a vehemenciában, a kiméletlenségben és a pártatlanságot.

Most, mikor egy új esztendő készül útjára kelni, körénk csoportosítjuk összes erkölcsi és szellemi erőnket s ezekre támaszkodva reméljük, hogy az idézett szofista okoskodáshoz hasonlóra minél kevesebbet akadunk.

Életünk kovácsműhelyében mostanság nagy eszmék izzanak. Minden olvasónk beláthatja, hogy ezeket tűz nélkül nem formálhatjuk ki. Ahol kell, ott reszelni is fogunk. Ne tévesszék össze szíves olvasóink ezt a durvasággal s gorombasággal. Nyujtsanak inkább segédkezet önzetlen s áldozatokkal teljes fáradozásainkban. Nyujtsák erkölcsi és anyagi támogatásukat. Ne akarjon félreismerést hangunkért azzal büntetni a t. Közönség, hogy faképnél hagy bennünket, mert amint igaz az, hogy közéletünkben a régi helytelen állapotoknak számos előnyös megváltozása újságunk munkája volt, úgy merjük állítani, hogy kitartásunk az igazság erejével diadalra juttatja műhelyünkben most munkában levő eszméinket is.

Sokáig, sokan fognak még üldözni bennünket. Hanem akik látnak, azok észreveszik, hogy mégis csak tenniük kell — velünk. Az önálló karakter diadalrajutás előtt is észreveszi az igazság igazságvoltát s már üldözött korában melléje szegődik.

A város tisztelt Közönsége — hiszszük — nem fogja kívánni, hogy nélküle, anyagi támogatása nélkül szolgáljuk anyagi érdekét s szórakozását. Hisszük, hogy önzetlen törekvésünk, buzgó fáradozásunk elismeréséül s méltánylásául nemcsak kedves vendégül látja lapunkat, hanem belép előfizetőink sorába.

Haladás a nagyközség felé.

A városi tanács felette leleményes abban: hogy lehet a polgárokat megsarcolni és maga irányában fennálló elégedetlenséget még fokozni.

Nyolc év előtt, midőn a bányászati tanépületet állították, csinálták a f.-rózsautcai vízvezeték is. Akkor az volt

mondva, hogy ezt a Szt. János forrás vízával fogják táplálni. Nehány év előtt azonban kiszült a turpisság. A vezetékbe ugyan a Szt. János forrás vizét eresztették, minthogy azonban annyi kutnak és háznak ellátására ennek vize elégtelen volt, a vezetékbe kapcsolták a Sobó tó vizét is s így a lakosok az ivásra legkevésbé alkalmas, savas bányavizet kapnak a zárt vízvezetékben. Ezt néhány év előtt a közgyűlésen is tárgyalták, sőt a »Selmecebányai Híradó« is foglalkozott ezzel a dologgal.

A múlt hó folyamán a városi tanács azokat a háztulajdonosokat, kiknek házába a vizet bevezették és akik a vízvezetéknek kiszabott díját fizették, — egy kilenc év óta állítólag fennálló, de eddig nem érvényesített újabb és nagyobb vízdíjjal terheli meg és kilenc évi különbözettel rójjá meg. A különbözetet kiméletlenül be is hajtják.

Elmélkedjünk a városi tanács eljárása felett egy kissé, nem mint törvénytudók, hanem mint laikusok. Vizsgáljuk, van-e joga a városi tanácsnak a kilenc év alatt felgyült vizadó hátralékot akkor behajtani mikor ezt a vizadót kilenc év előtt másként vetette ki és a kivetett vízdíjjal kilenc évig szedte anélkül, hogy a víz élvezőit a nagyobb vizadóra figyelmeztette volna? vagy azokra azt, ha valóban jogos, kivetette volna?

A válasz csak az lehet, hogy ez abszurdum. Nem egyéb, mint zaklatás. Vannak házak, kiknek tulajdonosai vagy bérlői kilenc év alatt változtak, ilyeneknél kiken hajtják be a különbözetet?

Sajnos! vannak törvényeink, melyeknek §§.-ai nem hajtattak eddig végre. Ha most a hatóságoknak eszébe jutna, a törvény ellen 20 év óta vétőkre az ott kijelölt büntetéseket kiszabni, visszamenőleg pénzbírságokat kiszabni, vajjon hova vezetne ez? Helyes eljárás volna-e ez? Igaz, hogy a törvény mindenkire kötelező, szintugy a városi törvényhatóság által alkotott szabályrendelet is kötelező, de tessék azt előbb életbe léptetni és csakis életbeléptetés után érvényesíteni. Visszamenőleg kilenc évre azt alkalmazni jogtalanság, törvénykezési abszurdum.

Helytelen eljárás az is, hogy az utcai kutak élvezőitől vizadót nem szedtek, a házakba vezetett víz után azonban igen. Az igazságosság ugy hozná magával, hogy a vízvezetéki víz élvezői egyaránt köteleztetnének a teher viselésére.

Helytelen eljárás az is, hogy vagy 20—2

háiban állandó vízszint van s ezek hosszú idő óta csak 30 korona vízdíjjal vannak megterhelve, pedig ezekben a házakban 8-10-szer akkora a vízpazarlás, mint a vizet csapon nyelő házakban. Hol itt az igazság. Tessék ezen házakra is 50-60 év óta élvezett víz után utólagosan a víz-fogyasztásnak megfelelő nagyobb vízadót kivetni.

Bizony ebből szép dolog fog kifejlődni. Ha igazság van a földön s a városi tanács esztétikáit kissé megerőlteti, az elmondottakat is igazságnak kell itélnie. Hát csak adóztasson, hiszen jólét és bőség van a városban. A polgárok gazdagok, azt sem tudják hova tegyék jövedelmeiket. A sok mindenféle pótdadót a város polgársága mint a türelmes birka elszenvedti, megengedi, hogy gyapját a bőreig évenként kétszer is lenyirják, sőt örül, hogy a városi tanács még életben hagyja csak azért, hogy évről évre azután is megkoppaszthassa.

Gondolkozzék egy kissé a városi tanács ezeken. Az a magát évenként megkoppasztani engedő türelmes birkanyáj majd egyszer, ha vezéit kap, ki fog siklani kopasztó körmei közül s akkor a városi tanács mehet, mi pedig nagyközönség leszünk. Sokáig már nem bírjuk, -- a türelemnek egyszer vége szakad. X.

Ezen tekintélyes helyről érkezett panaszos közleménynek a legnagyobb kézséggel adtunk helyet, habár a jogi felfogást nem tehetjük magunkévá minden irányban. Arról azonban már mi is értesültünk, hogy a vízvezetékekkel bíró háztulajdonosokkal sérelem esett meg s a vízvezetési díjjak kivetése szabálytalanul történt.

Tájékoztathatjuk végeztetett közöljük, hogy az 1907. évre készített költségvetés szerint Joerges Ágostra, a liceum Pischl-féle házára, Oszvaldt Gusztávra, Kachelmann Viktor dr.-ra, Bogya Jánosra, a Sembery-féle házra 30-30 K., a bányászati főiskolára 60 K., a Tibély házra, Gyurkovics Andrásnéra 30-30 K., Kachelmann Károlyra 50 K., Singer Samura, Schindler Gyulára 30-30 K., özv. Clement Gyulánéra 20 K., a bányász és erdész főiskolára 60 K., a liceumra 30 K., az Urbán-féle házra 72.45 f., Tóth Imre dr.-ra 45 K., Heim Hugóra 30 K., Fizély Károlyra 76 K., Raksányi házra 32 K., Bolemann Gézára 36 K., a m. kir. bányász és erdész főiskolára 484.60 f., Tuka Antalra 28 K., Majovszki Mihályra 32 K., Novák Józsefre 28 K., Weisz Ignácra 30 K., Muszka Mariettára 32 K., Ernszt Zsigmondra 48 K., a róm. kath. gimnáziumra 34 K., az új uton és Rózsa-utcai vízvezeték mentén lakó háztulajdonosokra 3000 K., a Zlinszky-féle telken épült 9 villára 400 K., a csatornák után helységenként á 1 K. = 36 K., a fürdőszobák után á 3 K. = 27 K., a Hungária szállóra 60 K.

Ugyanezen költségvetés szerint a vízvezeték szükségleteire 1000 K. lett előirányozva.

Azon tényből, hogy a kivetett vízvezetési többlet behajtása a múlt év folyamán lett megkezdve, azt kell következtetnünk, hogy ez a pénz a múlt évi költségvetés keretén kívül a múlt évi szükségletek fedezésére van szánva.

Ez esetben az eljárás különösen azért törvénytelen, mert ezen pénzek behajtása a többlet tekintetében költségvetési meghatalmazás, a törvényhatósági bizottság tudomása és beleegyezése nélkül történik.

De törvénytelen ezen eljárás az esetben is ha a pénz az 1908. évi szükségletek fedezésére lesz behajtva, mert az 1908. évi költségvetés bevételei között a behajtani szándékolt összeg szerint nincs előirányozva.

Mint hogy költségvetési felhatalmazás nélkül semmiféle közterheket behajtani nem szabad, gondoskodni fogunk arról, hogy a behajtástól a városi tanács eltiltassék, a behajtott összegek pedig visszaadassanak addig, amíg az erre vonatkozó pótköltségvetést a törvényhatósági bizottság el nem fogadja, a miniszterium pedig jóvá nem hagyja. A teendő indítvány során a törvényhatósági bizottság megvizsgálhatja az eljárás jogosságát a többi irányban is.

H I R E K.

A jótékonyosság eszközei.

A leleményesség a jótékonyosság szolgálatába állott s a jótékonyosságot támogatva, az országnak, városunknak és családnak is anyagi érdekét mozdítjuk elő. A tüdőbetegeket támogató József kir. Herceg Szanatoriumi Egyesület megkereste a helybeli bizottmány elnökét Tóth Imre dr.-t, hogy az egyesület jövedelmeit közvetve növelő mozgalmait támogassa és segítse elő. Ilyen mozgalom a »csak egy virágszálat« levélpapír használása. Ebből a levélpapírból egy dobozt mutatónak be is küldtek a helybeli elnököknek. A papír előadás szerint az utolsó simitásig magyar ipartermék. A mozgalom abban az irányban indult meg, hogy a hölgyek s mindenki a szegénysorsú tüdőbetegek érdekében ezentul ezt a levélpapírt használják, a papirkereskedők az előrelátható szükséglet kielégíthetése végett ezt a levélpapírt is tartásák raktáron. Megrendelhető Moriet F. Ödönnel Budapesten (V. ker. Váci-ut 74. szám alatt). Előadás szerint a papír versenyképes, művészi izlésről tesz tanúságot, minőség és ár szerint is megállja helyét. 50 drb csontlevélpapír ugyanannyi biritékkal két koronáért kapható. A levélpapír vásárlása, ha az áru megfelelő, a jótékonyosságnak megterhelés nélkül való gyakorlása. Meg kell tenni a próbát.

— **Kinevezés.** Téglás Károlyt, a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdészeti szakának rendes tanárát a miniszter főerdőtanácsossá nevezte ki és szolgálatára a miniszteriumba rendelte be. Értesülésünk szerint Téglás Károly a tanév első felének befejezése után hagyja el tanzékét.

— **Allami felügyelő.** A kultuszminiszter a dunáninneni ág. hitv. evangélikus egyházkerület főhatósága alá tartozó selmebányai ág. hitv. evangélikus főgimnázium

felügyeletével az 1907-1908. tanévre Jurkovics Emil beszercebányai tankerületi főigazgatót bizta meg.

— **Eljegyzés.** Dimák Ilonkát, Dimák Gyula takarékpénztári pénztáros leányát Schleifer Aurél végzett főiskolai hányaszakhallgató eljegyezte.

— **A „Bars.”** Ez a 27. esztendő óta fennálló társadalmi hetilap átalakul politikai lappá. A felelős szerkesztői tisztet, Holló Sándortól, aki a lap munkatársa marad, Katona János dr. állami tanítóképzői tanár veszi át. Ez alkalommal megszűnik a vármegye hivatos közlönye is lenni. Ezt a címet eddig minden haszon nélkül viselte, sőt ráfizetett. *Bezzeg! nálunk nem a „Selmebányai Híradó”, hanem a város közönsége fizet rá erre a címre. Pénzzel támogatja ellenségét, mely a mulasztások idajén is, sok sok éve mindig csak azt kürtölte, hogy rendben van minden, nincsen baj, sok sok év után pedig kisült, hogy gyálázatos szemfényvesztést vitt végbe, amit az idén a fetmerült hiányok fedezhetése végett felvett 86000 K. kölcsön napnál fényesebben igazolt és ez a kitartott uszályhordó mer prédikálni arról, hogy a sajtó milyen legyen!*

— **Szinészek Ipolyságon.** December 28-án kezdte meg Tóváry Antal igazgató társulata Ipolyságon több hétre tervezett előadásait.

— **A zólyomi közvilágítás.** A szomszéd városban erős vita folyik a fölött, hogy gázzal, vagy villannyal világítsák-e a várost. A városi világítást a vasúti állomás és Szliács fürdő világításával kapcsolatosan tervezik. Szvoboda Ferenc a gázvilágítás mellett remek polémiát végez a Ganz-gyár mérnökével Jakobovitsal. A legnagyobb hiba, hogy a városnak pénze nincs erre a célra s valószínű, hogy ez fog dönteni a mostani szerény közvilágítás mellett.

— **Léva áldozatkészsége.** A megye székhelyének Aranyos Maróthról Lévára való áthelyezése alkalmából az uradalom a közel tíz holdnyi várterületet a rajtalevő épületekkel együtt 80000 koronáért engedi át a városnak a vármegyei székház céljaira. A város közönsége a költségvetés megterhelésének kikerülése végett önként felajánlott áldozattal veszi meg az ingatlant és a székhely áttétele esetére a vármegyének ajándékozza. Schweller Pál lovag 25.000, a takarékpénztár és hitelintézet 25.000 koronát adnak, a még fennmaradt 30.000 koronát a város közönsége adó arányában fedezi. Léván így vigyáznak a költségvetés realizálására és így valószínűleg meg közérdekű célokat, nálunk pedig kölcsönökkel ütök agyon a várost ötven esztendőre. Vajjon a városházán a lelkiismeret mikor szólal meg végre, a város lakói mikor ébrednek fel a halálos közönyből.

— **Haladás.** A »Selmebányai Híradó«, a város hivatalos közlönye az esztendő végével szemlét tart és haladást, a város gazdasági ügyeinek vezetése terén javulást konstatál. Közli, hogy: bányásznépünk az elmúlt esztendőben hátrányt nem szenvedett, sőt fizetésjavításban volt része; kibővítették a kötő és szövőgyárt és több mint 100 új munkás nyert foglalkozást; meg lett alapítva az ing és fehérneműgyár, mely szintén 100-nál több munkást fog-

lalkoztatnak. F.-Rónán csináltak egy cipőgyárt, mely 40 munkásnak ad kenyeret. *Nohát ez csakugyan igaz, de igaz az is, hogy ezek a vállalatok városházi támogatás nélkül, sőt annak közönye mellett létesültek és lettek nagyobbítva.* Ezek után felsorolja a városházi érdemeket. Ezek a következők: eladtak 3 házat, a többiekét jövedelmezőbbé tették, a hasznát azonban már megeinésztették: a múlt évben nyert megoldást, a városi aggmenház, amelyet azonban csak ebben az évben fognak létesíteni; *a múlt esztendőben tudtuk meg, hogy nyakig ülünk adósságban s az eddigi városi gazdálkodás a leggyalázatosabb személyvesztés volt, ennek folytán a bukás elkerülése végett csinálunk vagy 150.000 K új adósságot, amelyért majd az unokák is áldani fognak;* rendeztük a tisztviselők fizetését; a múlt esztendőben határoztuk el az óvár restaurálását kölcsön pénzen, mert az e célra kapott kamatmentes állami kölcsönt vissza kell fizetnünk; *újból felvetettük a németi vasut kérdést; nohát ez is mind igaz, sőt még több az igaz, mert elhatároztuk a nyomorúság megszüntetése érdekében egy vigadó építését is; kieszközlöttük az esteli vasutat, melyről a rossz nyelvek azt beszélnek hogy egy liceumi diáknak az apja, aki a nagyfejükkel jobban van, csinálta ki; kivittük a kath. gimnázium kiegészítését, ezt meg Fodor és Podhragyi ütötték nyélbe. Még egyről megfeledezett a hivatalos közlöny: befásították a piacot 20 akácfával. — No hát ez nem elég? Igaz, hogy a közterhek egyre emelkednek, de erre is mond kadenciát a hivatalos ész: sok, sok esztendő mulasztását nem lehet egyszerre pótolni. Persze arról megfeledeznek, hogy sok sok esztendő óta ugyanazok a tisztviselők, mint most, csak az öreg polgármester dönt ki a sorból, az a polgármester, akit halála után annyira siettek magasztalni. Ha nagyon utána nézünk a dolognak, ki lehet sütni, hogy a mulasztásokat azok a tisztviselők csinálták, akik az elmúlt év szomorú gazdasági eredményével a hivatalos lapban nem restelnek kérekedni. Az érem másik oldaláról majd mi írunk.*

— **Az okosság utján.** Egyik esztergommegyei laptársunk ezen a címen emlékezik meg rólunk. Azt írja: »Selmebánya törvényhatósági joggal felruházott városnak csak 85 % percent a pótdója és mégis a poklok fenekére akarják dobni az üres címet s mozgalmat indítottak nagyközséggé való átalakításra. Nekünk tőrünk kell a 130 percentes pótdót, mert V. J. nyugalmazott polgármester akar lenni. Neki derogálna a bírói titulus, meg a környezetének is. Így hát a városnak el kell pusztulnia a nagy pótdó miatt.« Ugy látszik a városházaiak nálunk sem akarnak az okosság utjára lépni, mert a hivatalos közlöny azt írja, hogy nálunk egyesek sötét szemüvegen nézik városunk helyzetét és biztat azzal, hogy ezzel a rendkívüli fontos kérdéssel legközelebb részletesen fog foglalkozni. Az a körülmény, hogy a városházán nem akarják a dolgot, már magában véve is ajánlatosnak mutatja az eszmét, sajnos, ma már annyira vagyunk, hogy amit a városházán nem akarnak, az legtöbb esetben okos és jó dolog.

— **Besztercebányáról.** A város képviselőtestülete (ez sem törvényhatóság, pedig szabad királyi és módosabb, mint a mi városunk) decemberi rendkívüli közgyűlésén az utcaszabályozás és vigadószínház létesítése érdekében elhatározta, hogy a kamaraház telkét és a szomszédosokat megveszi.

— **Árlejtés elhalasztása.** A városi szegény és menház szükségleteire december 27.-ére hirdetett árverést a polgármester január 16.-ára halasztotta az érdekeltek kérelmére.

— **Az állampapírok megadóztatása.** A jövedelemadóról szóló törvényjavaslat az adóalanynak bármely adómentes forrás eredő jövedelmét adó alá vonja. Ebből következik, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése esetén adót kell majd fizetni a koronajáradék és más államadóssági kötvény után is. Előre látható, hogy ezen papíroknak megadóztatása azoknak értékcsökkenését fogja maga után vonni.

— **A pénzüzetek köréből.** A magyarországi pénzüzetek országos szövetségének nemrégiben megtartott népes közgyűlésén a selmeci népbank részéről Bartha Béla dr. igazgató és Zóلمي Imre aligazgató, a selmeci takarékpénztár részéről pedig Hornyacsék István igazgató és Wankovits Lajos igazgatósági tag voltak Budapesten. Heine Hugó ügyvéd a választmány tagjává lett megválasztva. A közgyűlés széles keretekben a pénzüzetek politikájával s a helyzet javításával foglalkozott.

— **Papirgyár Körmöcön.** A Leykam-Josefsthati papir- és nyomdarészvénytársaság Körmöcbányán papirgyárat akar építeni s e célból 50.000 kor. hozzájárulást kér a várostól, amely a legutóbbi közgyűlésen kimondotta, hogy a város fejlesztése érdekében hajlandó a céggel érintkezésbe lépni.

— **Női gyakorló iskola.** Cziczka Sándorné a következő sorok közlésére kért fel: Minthogy a városi tanács a közérdeket szolgáló női gyakorló iskolához szükségelt helyiséget tőlem megvonta, kénytelen vagyok annak kézimunka és varró-osztályát addig beszüntetni, míg a viszonyok másképp alakulnak. A csipkeverő tanfolyamot azonban tovább folytatom és saját lakásomban rendeztem be. Az intelligens urinők havi két koronát fizetnek, akik pedig ipari célból tanulnak, teljesen díjtalanul taníttatnak ki. A csipkeverő tanfolyam január 7-ikén kezdődik a költözködés miatt. Naponként 9—12-ig reggel és 2—5-ig délután. Tisztelettel Cziczka Sándorné.

— **Az ember számokban.** A földkerekségén állítólag mindössze 3642-féle nyelven beszélnek és körülbelül 1000-féle vallást követnek. Minden másodpercben meghal egy ember, néha több is, mert évenként több mint negyven millió hagyja el a nagy sárteket. Az emberi életkor átlaga 33 év. Száz évet csak minden százezer ember közül egy él meg. Sajátságos, hogy általában legrövidebb ideig az orvos él és legtovább a pap.

— **Celibátus a postán.** A kereskedelmiügyi miniszter egy most kiadott rendeletével a posta- és táviró segédtisztjelöltek és növendékeket a nősüléstől eltiltja. A ren-

delét szerint, aki megnősül, úgy tekintetik, mintha állásáról lemondott volna, ennélfogva a szolgálati kötelék alól felmentik.

— **Harmatovszki Ede.** Ez az idevaló illetőségű péksegéd, aki a rendőrségnek és a bíróságnak régi jó ismerőse, a munka és lakáshiány gondjain nagyon egyszerűen segít, egyszerűen lopásra vetemedik. Az egész kombinációja két egyszerű tételen alapul. Ha siker koronázza ténykedését és nem csipik meg, eladja a lopott holmit és a pénzen munkanélkül élelmet és lakást kap, ha pedig rajtakapják a fogházban kap tisztességes ellátást. Karácsony másodnapján is ezt a bölcsességet vitte át a gyakorlati életbe. Megint lopott és rajta csipették. A mikor a rendőr a járásbíróshoz vitte, kabátja alatt az idegen holmival derűs mosollyal üdvözölte a bíróságot. A bíró a motyóra mutatva atyai szemrehányással illette a bünbe visszaesőt: »hát megint lopott«, a vén bün is indignálódva utasította vissza a vádat: »szó sincs róla, csak rám fogják«. »De hát akkor miféle holmi az a kabátja alatt.« »Kérem kereskedést akartam nyitni, sa nos azonban a kiskereskedést itt nem támogatják«. Harmatovszki urat tekintettel arra, hogy iparszerűleg foglalkozik a lopással valószínűleg tavaszig fogják a vendégszerető fogházban államköltségen ellátni — ingyen.

— **Betöréses lopás.** A mi városunkban megesezt, megtörtént Ipolyságon is. Betörték a járásbíróshelyiségébe. A betörők az udvarról az ablak befejezésével hatoltak Kecskeméthy Géza kir. járásbíró szobájába. Az íróasztal összes fiókjait kifeszítették, valószínűleg a kézi Wertheim kulcsát keresve. A kulcs hijján kifeszíteni próbálták a pénzszekrényt, de nem sikerült. Az erőszakos nyomokról ítélve, nagyon kezdetleges eszközökkel dolgoztak. Így egyéb kárt nem tehettek, minthogy a járásbíró szivaros dobozát erősen megdézsmálták. A nyomozás odig eredményre nem vezetett.

— **A bajai milliós főnyeremény** pörös ügye még mindig nincsen eldöntve. A pör tudvalevőleg abból származott, hogy Eckert Antal bajai lakos az ottani Kereskedelmi és Iparbankot azzal vádolja, hogy részletivét, a mely szerinte eredetileg a milliót nyert számot tartalmazta, kieserlítették és ezzel őt a milliós főnyereménytől elütötték. Az egész bonyodalom nem keletkezett volna, ha Eckert Antal sorsolási lapot járatott volna, mert ebben az esetben már másnap tudta volna, hogy nyert-e a sorsjegye és — ha csakugyan az övé volna a milliót nyerő szám — a részletivet nem adta volna ki a kezéből. Látni való ebből, hogy mindenkire nézve, a kinek értékpapirjai és különösen sorsjegyei vannak, felette fontos egy jó sorsolási lapnak a járatása. Ilyennek van elismerve a Pénzügyi Hírlap, a melynek sorsolási részét a Pénzügyi Utmutató-t a legilletékesebb helyek, jelesül a nagymélt. magy. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközönyt, a nagymélt. magy. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett lapot hivatalosan ajánlottak. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapnak egy sorsolási Naptár-t, továbbá kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Év-

könyv-et, a mely sok más hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1907 év végeig kihuzott de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek hivatalos kimutatását, úgy hogy e könyvből mindenki azonnal megtudhatja, vajjon a sorsjegy ki van-e már huzva vagy nincs? A Pénzügyi Hirlap előfizetési ára 5 korona, a mely összeg postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba (Rákóczi-ut 44.), a honnan kívánatra mutatványszámokat is küldenek.

— **Hatósági mézárszék.** A polgármester a husarak leszállítása kérdésében a mézárosokkal megegyezni nem tudott s ennek folytán a törvényhatósági bizottság határozatához képest megindult a hatósági mézárszék és a tanács próba vágatásokat fog rendezni. Hogy mikor, azt még nem tudni. Valószínű, hogy ezt közhírré fogják tenni. Erős és olcsó ellenőrzést kérünk.

— **Veszettség.** December 26-án megint veszett kutya garázdálkodott városunkban. Székely József rendőr a járőrelőket megtámadó kutyát a rendőrség udvarába hajszolta be, ahol lelőtték, de rosszul, ahelyett, hogy megegyezzen belelőtték volna, Székely József a még élő dögöt le akarta szurni, eközben a kutya felugrott és megmarta. Ez is városházi bölcsesség. A kutyán a boncolás a veszetséget kétségtelenül megállapította s ezért a sajnálatraméltó, derék rendőrt a Pastőr intézetbe küldték. Reméljük, hogy az oltás sikeres lesz. A kapitányság 40 napos ebzárlatot rendelt el és figyelmezteti az ebtartókat, hogy a szabadon járó kutyákat elfogják és kiirtják. A nagyobb biztosság kedvéért jó lesz a lakosoknak dróthurkot venni és hordani, mert amint vasárnap délután láttuk egy rónai eb a rendeletet kutyába se vette, vigan ugrált a népes országúton.

— **A pálinka.** Tóth Imre dr. a „Selmecebányai Hiradó“ legutóbbi számában igen tanulságos közleményt adott az utóbbi időben két szeszmergezéstől eredő halálesetről. Elolvasását mindenkinek, különösen a városháziaknak ajánljuk. A hivatalos közlönyben Tóth erről a kérdéstről már számtalan cikket irt és a hivatalos tényezők megszívlelni mégsem akarják. Ki kellene mondani a közgyűlésen határozatilag, hogy új italmérési engedélyt adni nem szabad. A régi esetről-esetre való megszűnésével ilyképen a tengersok korcsma és pálkamérés létszáma a jogosultak károsodása nélkül egyre fogyna.

APRÓSÁGOK.

Ujévi kívánságok.

Legyen neked a Róza szállóból sok részvényed.

A városházán gyakoroljanak kritikát feletted.

Légy szegény ember és a város gondoskodjék te rólad.

A leányok zsurja legyen egyedüli mulatságod.

Összes babéraidat arasd Selmecebányán.

Selmecebányán legyél sokszoros háziur.

A városházai összetartás legyen egyedüli támaszod.

Legyél közérdek és a „Selmecebányai Hiradó“ támogasson tégedet.

A mézárszékben elhasznált jég legyen egyedüli nyári hűsítőd.

Légy városi közbéke és ápoljanak téged. Városházi váltókban legyen egy fél milliód.

A vízvezeteki víztől legyél te mámoros.

A városi tanács intézze összes ügyeidet.

4600.

Négyezerhatszáz szanatórium! Aki ezt a statisztikai számot elolvassa, bizonyára olyanforma gondolatársulás támad agyában, hogy ez a szám a világ összes meglevő szanatóriumainak összeségét jelel.

Ha pedig a statisztikai mérlegelés további okoskodását egyszerűen azzal vágjuk ketté, hogy ez a rengeteg szanatórium nem az egész emberiség humanizmusából, hanem csupán egy nemzet fiainak áldozatkészségéből került ki, a saját tamáskodásunkat kell leküzdenünk, hogy valónak tekintsük a — valótlannak látszót.

Észak egyik legkulturább nemzetének, a svédeknek országában fog állani ennyi új szanatórium. A humanizmus ezen graudiózus példája oly bizonyosága lesz a svéd nemzet kulturfejlettségének, melyért minden más nemzet megirigyelheti őket.

Amelyik nemzet a humanizmusnak csupán egy tényére ily horribilis áldozatkészséggel hajlik, az a kulturérzéknek oly magas fokán áll, hogy méltán helyezze minden más nemzet fölé az emberi elismerés.

Svédországnak a legszebb elismerést mégis az a sok százézer beteg fogja juttatni, akik hálájuk minden odaadásával fogják majd áldani a svéd társadalmat.

Látjuk-e azt az irtózatot törpeséget, amely a háromdecisek sűrű erdejében megmegszólal a „mieink“ üdülőhelyein?

Vérszegénységet

rendkívül gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen

vérszegénység

eseteiben, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, s amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy ezen alkatrészek a sajátos SCOTT-féle eljárás által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek tápereje felülmulhatatlan.

:: :: :: :: :: :: :: :: :: :: ::

Egy eredeti üveg ára 2.50 kor.

Kapható: minden gyógytárban. Az Emulsió vásárlásánál a Scott-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

:: :: :: :: :: :: :: :: :: :: ::

FURCSASÁGOK.

Azt beszélnek a faluban . . .

Azt beszélnek a faluban, hogy Selmec város az új évben az ó évi adósságokat nyögi.

Azt beszélnek a faluban, hogy a rendőrség legnyugodtabban az éjjeli őrszolgálat alatt érzi magát.

Azt beszélnek a faluban, hogy az éjféli mise után többen az utcai sötétség miatt félreléptek.

Azt beszélnek a faluban, hogy Lits Gyuláról el lehet mondani, hogy: mond és marad nyugodtan.

Azt beszélnek a faluban, hogy a Szylveszter estélyen több elegánsan berendezett, két külső és két belső kamarával ellátott garcon sziv volt kiadó!

Azt beszélnek a faluban, hogy a Koresolya Egylet akkor éled fel, majd ha fagy.

Azt beszélnek a faluban, hogy sokan az új évi üdvözlőket járványcedula kifüggesztésével riasztották el.

Azt beszélnek a faluban, hogy gróf Pallavicini orsz. képviselőnknek még eddig nem adtak alkalmat arra, hogy valamiről beszámolhasson.

Azt beszélnek a faluban, hogy Selmec város jövő fejlődése csak amortizálva van.

Azt beszélnek a faluban, hogy a Tarka Színpad előadásán egy illetlen balkelet oly nagyot ásitott, hogy ideáljának a Mamája „eug“-ot kapott.

Azt beszélnek a faluban, hogy az óvári harangozók panaszkodnak, hogy újévnapján több helyütt nadrággombbal lettek kifizetve.

Azt beszélnek a faluban, hogy a Selmecebányai Ujság szerkesztőjének felesleges „b. u. jé. ka“-t kivánni

KIS KOMÉDIÁK.

Semmi.

J. M. K.

A semmi minden semmisége mellett mégis a legrégebb fogalom. Egyenlő idős a jó Istennel. Mindketten már a kezdetben voltak.

Istennek teremtőerejénél fogva a semmi birodalma korlátozva lön. A non sens helyét a sok teremtett ens betöltötte s létrejött az univerzum.

Csalódnánk azonban, ha azt gondolnók, hogy a teremtés hat napjának nagyszerű munkája után a semmi megsemmisült. Maradt belőle sok töredék.

Az eltékozolt örökségnek elfoglalja a helyét a semmi. A magyar honvédágyu még mai napiglan is semmi. A magyar vezényszó semmi. Sőt, ha kettőből kettőt kivonok, semmi marad. Vihnye fürdő is a semmi miatt foglalkoztat annyira bennünket.

Tovább megyek. A semminek hangja is van. A földüket ember tisztán hallja a semmit. A vakonszületett pedig megesküszik rá, hogy látja a semmit.

A semminek értéke is van, úgy, hogy

gyakran fizetnek vele. Ezért a cikkemért is azt kapok.

A semmit el is lehet érni. A dánok pl. nagy haderővel indultak 1679-ben Hamburg ellen, de nem bírtak vele. Ennek emlékére a hamburgiak emlékérmét verettek. Az egyik oldalon ez állt: „A dán király Hamburg előtt állott. Hogy mit ért el, az a másik oldalon olvasható.” Az érem másik oldalon pedig semmi sem volt. A semminek igen tetszetős alakját érte el velünk szemben a madarászás is.

Néha a semmi pozitív formában jelenik meg. A tízezer forint erejéig bukott kereskedő így kiált fel: most már semmi sem segít rajtam. Ez esetben a semmi pozitív tízezer forint.

Megesik, hogy husáng képviseli a semmit. Juliskáni, — szól a szerelmes diák bakfisához, — ugy-e, most már semmi sem választ el minket egymástól? . . . Semmi, szól a boldog válasz. És jön a táti s a husáng választani kezd.

A semmi általában üldözött fogalom. Látni, hallani egy ember sem hajlandó. Izlelésére a cigány kényszerítette lovát. Mire a szegény állat megszokta volna ezt az ős táplálékot, kiadta páráját, világos jelekép annak, hogy tulságos élvezete elrontja a gyomrot. Okosan használva a semmit nem rontja el a gyomrot. A jól alvást biztosítja. Innen írónk s költőink oly sok szép álma.

De sietek már én is befejezni semmitmet. Ugyis rám fogják, hogy ez az egész komédia annyit ér, mint a mennyit kaptam érte.

A mi törvényhatósági jogunk is csak ennyit ér s lám mennyire ragaszkodnak hozzá. Mégis varázslatos valami ez a semmi, azért is nevezték el róla azt a dolgot a nap alatt, ami új. A most jövő év is új. Predesztinálva van tehát arra, hogy semmivé legyen. De míg ez megtörténik vele, kívánom, hogy ossza ki kinek-kinek a bajokat s gondokat semmi alakjában.

Boldog új évet!

Szerkesztői üzenetek.

Lotusz. Bátorságáért üdvözljük. Szerettük volna már a karácsonyi számba hozni, de egyéb dolgok kiszorították. Az alatt még most sem az igazi. Csak könnyed, ritmikus alakra igyekezzék hozni jó gondolatait.

J. Sugatag. Még nem jutottunk hozzá, hogy alaposan átnézzük. Az eszme nagyon szép, de valószínűleg egyes sorokban korrekciót igényel.

HIRDETÉSEK.

==== Egy jó házból való fiu ====
t a n u l ó n a k
 felvétetik

Rózsa férfi-ruha áruházában
 Besztercebányán.

Aki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járatni óhajt, fizesse elő Az „Ujság”-ot!

Előfizetési árak:

Egy évre K 28.—
 Félévre > 14.—
 Negyedévre > 7.—
 Egy hónapra > 2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 28—32—36 oldal. Vasár- és ünnepnapokon 60—100 oldal.

Megrendelési cím:

AZ „UJSÁG”, kiadóhivatala
 Budapest, IV. ker., Rákóczi-ut 64-ik szám.

Nádossy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

ALAPÍTTATOTT 1887.

TELEFON SZÁM 11.

MODERN GÉPEKKEL ÉS NAGY-MENNYISÉGŰ BETŰANYAGGAL
 FELSZERELT MOTORERŐRE BERENDEZETT

KÖNYVNYOMDÁM

MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT GYORSAN S PONTOSAN SZÁLLIT.

VÁLLALATOM A KOR SZINVONALÁN ÁLL
 S A FELVIDÉK EGYIK ELSŐRANGU KÖNYV
 ÉS MŰNYOMÓ INTÉZETE.

MUNKÁIM IZLÉSES, PEDÁNS KIVITELÉRE NAGY GONDOT FORDITOK.

Magyarország legkitünőbb három lapja!
A magyar újságírás szenzációi!
A magyar közönség legkedvesebb lapjai.
Mesésen olcsó!

A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJAI:
A NAP

A NAP UJSÁGVÁLLALAT ESTI LAPJA.
A Nap előfizetési ára:
Egész évre . 16 K — f. Negyedévre . 4 K — f.
Félévre . 8 K — f. Egy hónapra . 1 K 40 f.
Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR
A NAP UJSÁGVÁLLALAT REGGELI LAPJA.

A Hír előfizetési árai:
Egész évre . 16 K — f. Negyedévre . 4 K — f.
Félévre . 8 K — f. Egy hónapra . 1 K 40 f.
Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP UJSÁGVÁLLALAT ÉLCLAPJA.
A Fidibusz előfizetési árai:
Egész évre . 6 K — f. Negyedévre . 1 K 50 f.
Félévre . 3 K — f. Egy hónapra . K 50 f.
Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

Aki a „FIDIBUSZ“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a folyó hó végén megjelenő díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR“-t
TESSÉK MUTATVÁNYSZÁMOT KÉRNI!

A NAP és A HIR
a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leg-hivebb, legtüzesebb szószólója.

Fillér 4 Fillér

A NAGY MOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérmemű!
Foltot vagy csíkot nem csinál!
Ártalmatlan mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben!

URANOS-pasztilla csak 4 fillér
és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható.

Mintadobozt — 10 drb. pasztilla — 40 fillér
beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK
vegyészeti gyár, Budapest VI.

Selmecebánya: Jffj. Marschalkó Gyula.

62.26—2.

Pontosság! Leikképeskedés! Saját érdekében hirdessen kizárólag **LEOPOLD GYULA** Budapesti Irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 lapra 6 kizárólagos bonyviteles!

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
vegyészeti és kozmetikai laboratórium.
„KOSMOS” GYŐR, BAROSS-UT.

Csemegé-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőtték,
ízlek, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-
konzerveket, nemes borovincákat,
— legkülönösebb minőségben szállít —
előkelőbb főzésekhez közvetítésével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT
(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógy-
szere a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybor, kapható gyógyszerészek-
nél. 5 üveget 5 k-ért bérmentve szállít
előkelőbb főzésekhez közvetítésével is a

VÉRSELEGÉNYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **WRIEGNER-féle**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerészekben.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legerősebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK
a legolcsóbb és legerősebb emésztőanyag
Doboza 2 kor.
Postai szétküldés: „FEHÉR GALAMB” gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér-
get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vér-
és levéltetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk
a feltétlen eredményt.
Vezérképviselőik Magyarország részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 35. — Telefon 21-61.

BOGDÁNY
szerencséseje paratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilette-étkek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.
Főrak- BERETVÁS TAMÁS KISPEST, utca 2.
tár gyógyszer- résznel
Ingyen postai szállítás 8 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLODA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szoba 2-20 K-tól felfelé. Mezőgazda-
pai és villanyvilágítással együtt. Fürdők,
elegáns kávéház, étterem. Világhírű vasúti
megállóhely az Óceán pályaudvarból és
halók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemopatiai rendelő-intézete
Idült betegekben
szervenők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmeárul elsőrangúak és az egész
világon el vannak terjedve.
Első és legnagyobb
molykár ellen védő részv.-társ.